

STANGELAND MASKIN AS
Sandnesvegen 80
4051 SOLA

Kontakt saksbehandler

Elisabeth Time Ellingsen, 51568799

Vedtak om midlertidig tillatelse til kompostering - Stangeland Maskin AS

Vi viser til søknad fra Stangeland Maskin AS datert 13.02.2024.

Vedtak

Statsforvalteren i Rogaland gir Stangeland Maskin AS midlertidig tillatelse til å kompostere park- og hageavfall på Nordre Kalberg i Time kommune.

Tillatelsen gjelder lagring og behandling av inntil 3 000 tonn park- og hageavfall per år.

Tillatelsen gjelder fra dags dato og varer ut 2025.

Tillatelsen er gitt etter forurensingsloven § 11, jf. §§ 16 og 29.

Det fastsettes bruk av gebyrsats 6 på kr. 38 900 for Statsforvalterens saksbehandling, jf. forurensningsforskriften § 39-4.

Rettslig utgangspunkt

Forurensningsloven

Når Statsforvalteren vurderer om tillatelse til forurensende virksomhet skal gis, og eventuelt på hvilke vilkår, skal vi legge vekt på de forurensningsmessige ulemmene ved tiltaket sammenholdt med fordeler og ulemper tiltaket for øvrig vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 siste ledd.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldlovens forvaltningsmål i §§ 4 og 5 ligger til grunn for Miljødirektoratets myndighetsutøvelse. Videre skal prinsippene i §§ 8 til 12 om blant annet kunnskapsgrunnlag, føre-var-tilnærming og samlet belastning legges til grunn som retningslinjer når Miljødirektoratet treffer beslutninger som berører naturmangfold.

Vannforskriften

Vannforskriften inneholder forpliktende miljømål om at myndighetene skal sørge for at alle vannforekomster skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand innen 2021 med mindre det er gitt unntak med hjemmel i forskriften § 9 eller § 10.

Bakgrunn for saken

Stangeland Maskin AS (Stangeland) søker om tillatelse til å motta, lagre og kompostere park- og hageavfall på Kalberg i Time kommune. Stangeland driver Nordre Kalberg Pukkverk og har ledig areal som de ønsker å benytte til kompostering på midlertidig basis på inntil to år. Området er tidligere riggplass og ligger sør for selve pukkverket. Øvre del av området på ca. 6 daa er planlagt brukt til kompostering og mellomlagring av jordblandinger.

Hageavfallet vil komme ifra IVAR IKS sin gjenvinningsstasjon på Sele som tar imot og behandler hageavfall fra husholdninger og næring. Sele gjenvinningsstasjon skal fortsatt ta imot og kverne hageavfallet før det transporteres til Kalberg for kompostering. Avfallet komposteres i ett år, hvor ferdig kompost vil blandes med sand/steinstøv fra egen virksomhet før det sendes ut til bruk. Alternativt vil den ferdige komposten bli levert tilbake til IVAR for eventuell videre håndtering.

Figur 1 Oversikt komposteringsområde, fra søknad av 13.02.2024, Stangeland Maskin AS (figur 3)

Avrenning fra riggområdet har fall til Kalbergbekken, dette vil endres slik at avrenningen føres til pukkverkets renseløsning, med utslipp til Figgjoelven. Dette gjøres for å redusere trykk på Kalbergbekken, og øke renseseffekten. Avrenningen skal føres via sedimentasjonsbasseng og vegetasjonsfilter. Før utslipp til Figgjoelven må også vannet gjennom ett vegetasjonsbelte.

I kommuneplanen for Time kommune ligger riggplassen i avsatt område for råstoffutvinning RK2. Time kommune har innvilget tillatelse til mellomlagring og jordproduksjon på riggplassen ut 2025, eller inntil område/detaljreguleringsplan er vedtatt.

Statsforvalterens vurdering

Statsforvalteren anser det som nødvendig å regulere biologisk behandling av avfall med hensyn til organiske utslipp i avrenningen, og med tanke på fremmede arter og internkontroll. Statsforvalteren gir Stangeland midlertidig tillatelse til å ta imot og behandle 3000 tonn park- og hageavfall (avfallsstoff nr. 1131) på Kalberg, på nærmere begrunnet vilkår. Tillatelsen stilles midlertidig i tråd med gjeldende brukstillatelse av området, med varighet ut 2025. Dersom det blir aktuelt med forlenget eller fast bruk av området må planforhold avklares før en søknad sendes Statsforvalteren.

Mottakskontroll (tillatelsens punkt 3.2)

Stangeland skriver at mottakskontrollen blir først gjort på gjenvinningsstasjonen på Sele hvor avfallet blir levert og kvernet. Hageavfallet vil også veies hos Sele før utkjøring. Stangeland skriver at de har egne rutiner for å sjekke at de mottar riktige masser, og at fremmede arter følges opp. Mottak inngår i internkontrollsystemet. Statsforvalteren stiller krav til mottakskontroll i tillatelsen, og forventer at Stangeland utvider og tilpasser interne rutiner til å omfatte hageavfall til kompostering.

Behandling – selve komposteringsprosessen (tillatelsens punkt 3.3)

Utendørs rankekompostering krever overvåking og vending av rankene med visse mellomrom.

For å ha en stabil og effektiv komposteringsprosess må virksomheten overvåke temperatur i rankene. Bedriften må ha ett system for å journalføre temperatur. Bedriften bør også vurdere å overvåke andre relevante parametere i rankene, for eksempel fuktighet og oksygentilgang. For rankekompostering av park- og hageavfall viser vi til hygieniseringsmetoden beskrevet i veileder fra Avfall Norge¹ som Mattilsynet har akseptert.

Stangeland skriver at fremmede arter vil elimineres i selve komposteringsprosessen. Da må Stangeland kunne dokumentere og begrunne tilstrekkelig temperatur over tid under den aktive komposteringsprosessen.

Ferdig kompost og jordblandinger

Ferdig kompost og jordblandinger må lagres adskilt. Stangeland må vurdere skjerming dersom det er fare for spredning av fremmede arter til ferdige produkt.

Kompostprodukt som skal selges eller avsettes må møte kvalitetskravene i forskrift om organisk gjødsel og registreres hos Mattilsynet.

Fremmede arter (tillatelsens punkt 3.4)

Stangeland som ansvarlig aktør er omfattet av aktsomhetsplikten til å unngå skade på naturmangfoldet og spredning av fremmede organismer jf. naturmangfoldloven § 6 og forskrift om fremmede organismer § 18. Stangeland må generelt ha god kjennskap til forskrift om fremmede organismer, spesielt kapittel III og V som gjelder utsetting og transport. Når virksomheten skal begynne med mottak og behandling av hageavfall vil risikoen øke og Stangeland må oppdatere internkontrollen og øke kompetansen på dette temaet.

Statsforvalteren setter krav i tillatelsen punkt 3.5 og 3.2 til forsvarlig håndtering og rutiner for mottakskontroll med tanke på fremmede arter.

Vi viser til rapport utarbeidet under oppdrag av Miljødirektoratet i 2018² for anbefalinger til håndtering av masser og kompostering med tanke på fremmede arter.

Støy og støv (tillatelsens punkt 5 og 7)

Kompostering av park- og hageavfall vil innebære noe maskineri og transport, men støy fra denne aktiviteten vil ikke være nevneverdig sammenlignet med masseuttaket. I tillatelsens punkt 7 stilles ikke egne støykrav, men komposteringsaktiviteten skal inngå i gjeldende støykrav til pukkverket jf. forurensingsforskriften § 30-7.

¹ Rapport 3/2016, 08.04.2016. COWI AS. [Beste praksis for kompostering av hageavfall - Avfall Norge](#)

² Rapport M-982, 02.08.2018. SWECO Norge AS. [Håndtering av løsmasser med fremmede skadelige plantearter og forsvarlig kompostering av planteavfall med fremmede skadelige plantearter - Miljødirektoratet \(miljodirektoratet.no\)](#)

Støv er også regulert i forurensingsforskriften § 30, og Statsforvalteren forventer ikke at komposteringsprosessen skal føre til nevneverdige støvutslipp.

Dekke (tillatelsens punkt 3.1)

For behandling av organisk avfall ved kompostering er det viktig at forurenset overvann kan ledes videre til oppsamlingspunkt, og ikke infiltreres til grunnvann. I tillegg skal massene/hageavfallet holdes rent og ikke innblandes grus eller lignende, og Statsforvalteren krever derfor fast eller tett dekke til behandling. I all hovedsak er tett dekke med betong ideelt for store permanente anlegg med flere avfallsfraksjoner, men fordi det her søkes om midlertidig tillatelse til kun park- og hageavfall kan vi akseptere fast dekke. Fast dekke vil ofte være asfalt, eller tilsvarende, dette må i så fall vurderes og dokumenteres som tilstrekkelig.

Utslipp til vann (tillatelsens punkt 4)

Det er planlagt å lede all avrenning fra komposteringsområdet mot steinbruddet hvor det er fire sedimentasjonsbasseng og eget rensesystem. Vannet renses i terskler og vegetasjonsfilter, det er også et 50m bredt vegetasjonsbelte før vannet når kulverten som fører vann videre. Vannet har utslipp til Figgjoelven og Figgjovassdraget.

Avrenning fra pukkverkdrift er også regulert i forurensingsforskriften § 30 og bestemmelsene til reguleringsplanen. Stangeland har måleprogram for prøvetaking i renseseparken, hvor suspendert stoff overvåkes to ganger i året og turbiditet måles hver annen måned.

Kompostering av park- og hageavfall vil føre til utslipp av næringsstoffer og partikler. Statsforvalteren stiller derfor krav til overvåking av organiske utslipp fra anlegget. Som minimum skal parameterne biologisk oksygenforbruk (BOF5), totalt organisk karbon (TOC) (alternativt kjemisk oksygenforbruk (KOF)), total fosfor og total nitrogen overvåkes. Analysene skal gi ett representativt innblikk i virksomhetens organiske utslipp. Vi stiller krav om analyser seks ganger i året som minimum, dette skal gjøres samtidig som det måles for suspendert stoff fra pukkverket for relevante målinger. Dette skal inngå i bedriftens måleprogram.

Bedriften må også vurdere om renseanlegget er tilstrekkelig, og om det må iverksettes flere tiltak. Stangeland må gjennomføre prøver i ulike deler av renseprosessen for å kunne beregne rensegrad, inkludert ved selve utslippspunktet i figgjoelven.

Krav til overvåking av utslipp i tillatelsens punkt 8 er basert på standardkrav gitt til industrianlegg, spesielt beregnet for anlegg omfattet av Industriutslippsdirektivet (IED), og er derfor omfattende. Komposteringsvirksomheten til Stangeland er av mindre størrelse og er ikke omfattet av IED. Vi forventer at virksomheten har en utslippskontroll som står i samsvar med virksomhetens størrelse og omfang. Det vil si at vi forventer at volumstrømmer beregnes, men de må ikke nødvendigvis måles (ref. punkt 8.2) og bedriften må ha et forhold til hvor prøvene tas, men vi vil ikke kreve vurdering av tredjepart (ref. punkt 8.3). Vi legger til «ved/etter behov» på enkelte punkt, men punkt 8 om utslippskontroll vil stå som et standardkrav for alle virksomheter med nevneverdig utslipp.

Lukt (tillatelsens punkt 5)

Park- og hageavfall er ikke en avfallstype forbundet med mye lukt, og vi forventer ikke at det skal være utfordringer med sjenerende lukt. Dersom det viser seg å være utslipp av lukt som er av sjenanse til naboer må Stangeland iverksette tiltak.

Naturmangfoldloven og vannforskriften

Statsforvalteren vurderer at behandling av park- og hageavfall innenfor et allerede etablert masseuttak ikke vil føre til nevneverdige effekter på naturmangfoldet. Vi har derfor ikke foretatt vurderinger etter naturmangfoldloven.

Kompostering utendørs i ranker vil ha noe organisk avrenning. Dette skal føres gjennom en renseprosess, og overvåking av utslipp blir regulert i tillatelsen. Utslipet føres til Figgjoelva (028-79-R³) og dermed figgiovassdraget.

Undersøkelser i Figgjoelva fra 2022⁴ konkluderte med moderat økologisk tilstand i vassdraget basert på analyser av bunndyr. Det er ikke data for næringsstoffer i elven med Kalberg, men tilkoblet bekkeløp hadde variable fosfor verdier, men med en nedgående trend over tid og god tilstand, nitrogeninnholdet var stabilt. Elva er til middels grad påvirket av avrenning fra industri, tettsteder, avløp og jordbruk.

Utslipp fra kompostering av kun park- og hageavfall vil inneholde noen næringsstoffer. Fordi virksomheten er midlertidig vil ikke dette være ett fast utslipp til vassdraget, og utslippet skal renses før utslipp til elven. Vi stiller krav til overvåking av utslipp, overvåkingsdata vil danne grunnlag for en eventuell utvidelse av den midlertidige tillatelsen.

Konklusjon

Statsforvalteren har konkludert med at midlertidig kompostering av park- og hageavfall på Nordre Kalberg er akseptable sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2. Etter en samlet vurdering av de forurensningsmessige ulemperne ved endringen sammenholdt med fordeler og ulemper endringen vil medføre, gir vi tillatelse til økt lagringsmengde på nærmere fastsatte vilkår.

Saksgang

Statsforvalteren behandler søknad om ny og endret tillatelse i samsvar med forurensningsforskriften kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven.

Unntak fra forhåndsvarsel

Statsforvalteren har vurdert at vedtaket om midlertidig tillatelse til kompostering av kun park- og hageavfall på området for utarbeidet masseuttak på Nordre Kalberg kan unntas forhåndsvarsel. Det gjelder midlertidig virksomhet hvor miljøpåvirkningen er begrenset. Fordi det lokaliseres rett ved et pukkverk/masseuttak er det få naturverdier i området, og organiske utslipp fra overvann vil reguleres i tillatelsen. Søknaden er på dette grunnlag ikke forhåndsvarslet, jf. forurensningsforskriften § 36-9.

Statsforvalteren vil sende kopi av dette vedtaket til Time kommune, grunneier, og Mattilsynet. Vedtaket og søknaden vil også offentligjøres på Statsforvalterens nettside: <https://www.statsforvalteren.no/nn/Rogaland/Miljo-og-klima/>.

³ [VannNett-Portal \(vann-nett.no\)](https://vannnett.no)

⁴ Molversmyr, Å, T. Stabell & L. Nielsen, 2023. Overvåking av innsjøer og elver i Jæren vannområde 2022. NORCE rapport, Klima og miljø 2-2023.

Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel om gebyr 11.06.2024. Vi har ikke mottatt noen kommentarer på varslet gebyrsats.

Statsforvalterens behandling av søknader om nye tillatelser i medhold av forurensningsloven er omfattet av en gebyrordning, jf. forurensningsforskriften kapittel 39. Søker skal betale gebyr for saksbehandlingen av søknader uavhengig av om det blir gitt tillatelse eller avslag i saken.

Gebyrets størrelse blir fastsatt av forurensningsmyndigheten i samsvar med forurensningsforskriftens § 39-4. Gebyrene skal samlet sett ikke overstige forurensningsmyndighetens kostnader ved saksbehandlingen eller kontrollen.

Arbeidet med tillatelsen er vurdert til å tilsvare **gebyrsats 6**, jf. forurensningsforskriften § 39-4, som svarer til et samlet ressursbruk av inntil ett ukeverk. Virksomheten skal derfor betale et gebyr på **kr. 38 900,-**. Vedtaket er gjort med hjemmel i forurensningsforskriften § 39.

Faktura vil bli ettersendt av Miljødirektoratet. Gebyret skal betales senest 30 dager etter fakturadato.

Klagerett

Stangeland Maskin AS, og andre med rettslig klageinteresse, kan klage på vedtaket. En eventuell klage bør inneholde en begrunnelse og hvilke endringer som ønskes. I tillegg skal andre opplysninger som kan ha betydning for saken, komme fram. Klagefristen er tre uker fra dette brevet ble mottatt. En eventuell klage skal sendes til Statsforvalteren i Rogaland.

Med hilsen

Kirsten Redmond Kristiansen (e.f.)
fagleder forurensing

Elisabeth Time Ellingsen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

TIME KOMMUNE

MATTILSYNET LOKASJON STAVANGER

Bjarne Kalberg

Postboks 38

Felles postmottak Postboks 383

Kalbergvegen 187

4349 BRYNE

2381 BRUMUNDDAL

4355 Kvernaland